

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv. IX. 30. 336/2009/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Kiss István ügyvéd (4024 Debrecen, Petőfi tér 2.) által képviselt **felperesnek** a személyesen eljáró **I.r.** és dr. Józsa Zsolt ügyvéd (4025 Debrecen, Petőfi tér 9.) által képviselt **II.r. alperes** ellen **kártérítés megfizetése** iránt a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság előtt 5.P.20.213/2008. szám alatt indult és másodfokon a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.393/2009/3. számú ítéletével befejezett perében az említett jogerős ítélet ellen a II.r. alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.393/2009/3. számú ítéletét a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében hatályon kívül helyezi; a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 5.Pf.20.213/2008/25. számú ítéletét részben megváltoztatja és II.r. alperest terhelő marasztalás összegét 3.040.288 (Hárommillió-negyvenezer-kettőszáznolcvannolc) Ft-ra és ennek 2007. október 1-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat mértékével megegyező késedelmi kamatára és a II.r. alperest terhelő első fokú eljárási illetéket 240.000 Ft-ra leszállítja, a felperest terhelő első fokú eljárási illetéket pedig 240.000 Ft-ra felemeli, az első fokú ítéletnek a perköltségre vonatkozó rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a II.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 190.000 (Egyszázkilencvenezer) Ft együttes másodfokú és felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a II.r. alperest, hogy az államnak - az adóhatóság felhívására - fizessen meg 364.800 (Háromszázhatvannégyezer-

nyolcszáz) Ft együttes másodfokú és felülvizsgálati le nem rótt illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az F. Kft. mint megbízó - melynek egyetlen tagja a II. r. - önálló kereskedelmi-ügynöki szerződést kötött az I.r. alperessel, mint megbízottal. E szerződés alapján az I.r. alperes egyrészt lakás-előtakarékossági szerződések közvetítésére volt köteles, melyek tekintetében a Kft. a teljesítés során a II. r. alperes nevében és képviselőjében járt el megbízóként, másrészt a Kft. és annak értékesítési partnerei által megkötött külön szerződések alapján a Kft. részére volt köteles más (pénzügyi, biztosítási) termékek közvetítésére. Az I.r. alperes 2007-ben már a Személyi Bankár elnevezésű, nyolc szintből álló ügynöki hálózat VI. szintjén állt, 2007. IV. 17-től "üzleti igazgatói" besorolású ügynök volt

A felperes végleges keresetében kártérítés címén 8 millió Ft tőke erejéig kérte az alperesek egyetemleges marasztalását, azzal, hogy a marasztalás jogszabályi alapja az I.r. alperes esetében a Ptk. 339. § /1/ bekezdése, a II.r. alperes vonatkozásában pedig a lakástakarék pénztárakról szóló 1996. évi CXIII. törvény (Ltp.tv.) 5. §-ának /4/ bekezdése). Előadása szerint T. M.-en keresztül - aki családtagja, az I.r. alperesnek pedig szintén rokona és munkatársa is volt - került kapcsolatba az I.r. alperessel, akinek részben közvetlenül, részben T. M. útján 2007. február 20-a és április 26-a között összesen 8 millió Ft-ot adott át annak érdekében, hogy ezt az összeget ígéretének megfelelően, 4 hónapos futamidőre, 30 %-os kamat garانتálása mellett betétként a II.r. alperesnél elhelyezze. Úgy tudta, hogy ilyen kiemelkedően kedvező feltételek mellett csak a II.r. alperes vezetői körébe tartozó személyek jogosultak a befektetésre, ezért a betét elhelyezésére csak arra jogosult más személy nevében kerülhet sor. A jogügylettel, illetve a pénzáadásokkal kapcsolatban okiratokat nem kapott, kérésére azonban az I.r. alperes 2007. augusztus 1-én a betét elhelyezését - tévesen 8.500.000 Ft összegben - bevételi pénztárbizonylattal igazolta, 2007. szeptember 10-én pedig teljes bizonyító erejű magánokiratban rögzítette, hogy a II.r. alperes vezérigazgatójának, S. A. megbízásából átvett a D. I. igazgatójaként a felperestől 8 millió Ft-ot, és annak visszafizetését 2007. október 31-ig garantálja. Az I.r. alperes 2007. szeptember 10-én 2.246.000 Ft lejárt kamatot kifizetett a felperesnek, ezt követően azonban további kifizetésre nem került sor. A felperes a II.r. alperes 2008. január 31-i leveléből értesült arról, hogy az I.r. alperes jogosulatlanul, a II.r. alperes megbízása hiányában gyűjtött

betéteket, és a II.r. alperes feljelentése alapján csalás gyanúja miatt nyomozás folyik az I.r. alperes ellen.

Az I.r. alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő, a II.r. alperes pedig - annak hangsúlyozása mellett, hogy az I.r. alperes kizárólag előtakarékosági szerződések közvetítésére volt jogosult, az I.r. alperes által ígért befektetési konstrukció pedig nem létezik, és az I.r. alperes megbízása nem is terjedt ki betétgyűjtésre - a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a II.r. alperest 4.560.432 Ft megfizetésére kötelezte a felperes javára, a felperes ezt meghaladó keresetét pedig elutasította.

Az első fokú ítélet tényként állapította meg, hogy az I.r. alperes a lakáselőtakarékosági szerződés tekintetében a II. r. alperes megbízottjának minősült, a II.r. alperes fényképes igazolványt is kiállított az I.r. alperes számára. Az I.r. alperes ilyen minőségében vett át a felperestől - aki nem is kötött a II.r. alperessel lakástakarékpénztári szerződést - a II.r. alperesnél való betételhelyezés céljából összesen 8.000.000 Ft-ot, melyet nem juttatott el a II.r. alpereshez.

Az első fokú ítélet szerint az Ltp.tv. 5. § /4/ bekezdése mérlegelés lehetősége nélkül mondja ki, hogy az ügynök megbízotti minőségében való károkozásaért a lakástakarékpénztár felelős. Az Ltp.tv. 7. §-a és 12. § /1/ bekezdése értelmében a II.r. alperes a lakáselőtakarékosági szerződés szerinti betétgyűjtésen és hitelnyújtáson, valamint áthidaló kölcsön nyújtásán kívül kizárólag a felsorolt kapcsolódó tevékenységet végezheti, így nem jogosult általános jellegű betétgyűjtésre. Nem mentesíti azonban a II.r. alperest helytállási kötelezettség alól az, hogy az I.r. alperes jogosulatlanul végzett betétgyűjtést, és hogy arra a megbízás nem terjedt, nem terjedhetett ki. A károkozásra a megbízás adott lehetőséget, így nincs jelentősége annak, hogy az I.r. alperes a megbízás keretein túllépve okozta a kárt. A helytállási kötelezettség nemcsak arra az esetre vonatkozik, ha a megbízási jogviszonyból eredő kötelezettség teljesítése során, azzal összefüggésben okoz kárt a megbízott, hanem arra az esetre is, ha a károkozás a megbízó által kifejezetten tiltott tevékenységgel, így akár bűncselekmény elkövetésével valósul meg (EBH.2006/1406 számú döntés).

Az elsőfokú bíróság azonban a felperes terhére értékelte, hogy a kellő körültekintést elmulasztotta. Nem fogott gyanút a kínált kamat magas mértéke miatt. Tudta, hogy nem tartozik abba a jogosulti körbe, amely lehetőséget adna a rendkívüli haszonnal kecsegtető ügyleti lehetőség kihasználására. Nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az ügyletre nem a II.r. alperes ügyfélszolgálati helységében került sor és annak sem, hogy a pénzáadásokkal egyidejűleg nem kapott a befektetéshez kapcsolódó bizonylatokat. Álláspontja szerint minderre tekintettel maga

köteles viselni vagyoncsökkenésének (kárának) 1/4 részét a Ptk. 340. § /1/ bekezdése alapján. Megállapította, hogy 2007. szeptember 10-én a felperes 8 millió Ft tőkére és 326.576 Ft késedelmi kamatra tarthatott igényt, mely összeget csökkenteni kell a visszafizetett 2.246.000 Ft kamattal. A különbözeti összeg 6.080.576 Ft, melynek 75 %-át köteles a II.r. alperes megfizetni. Ezért marasztalta az alperest 4.560.432 Ft tőkeösszeg erejéig.

A felperes és a II.r. alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az első fokú ítélet fellebbezett rendelkezését csak részben, annyiban változtatta meg, hogy a felperes fellebbezésében felemelt kereset alapján az alperest a marasztalási tőkeösszeg 2007. október 1-től járó késedelmi kamatai megfizetésére is kötelezte. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást is részben helyesbítette. Álláspontja szerint teljes bizonyossággal nem lehet megállapítani, hogy a felperes által befizetett pénzt, - melyet az I.r. alperes a felperestől azzal az ígérettel vett át a II.r. alperes nevében, hogy azt évi 120 %-os kamatot ígérve más néven "munkatársi befektetés" elnevezésű konstrukcióban kamatoztatja - melyik alperes használta fel jogosulatlanul, tehát hogy azt az I.r. alperes befizette-e a II.r. alpereshez. Álláspontja szerint a felperes kártérítés iránt előterjesztett keresete alapján az elsőfokú bíróság helyes indokok alapján marasztalta a II.r. alperest a Ltp.tv. 5. § /4/ bekezdés alkalmazásával. A hivatkozott jogszabályi rendelkezés ugyanis kimentést nem enged, az pedig bizonyított, hogy az I.r. alperes állandó megbízottja volt a II.r. alperesnek.

A jogerős ítélet szerint az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte a felperesi közrehatás mértékét. A felperes eljárása sértette a Ptk. 4. § /1/ bekezdésében szabályozott alapelveket, így önhibája kétséget kizáróan megállapítható volt, a terhére eső körülményeket pedig súlyának megfelelően értékelte az elsőfokú bíróság.

A II.r. alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a felperes keresetét teljes terjedelmében elutasító új határozat meghozatalát, másodlagosan az alperest terhelő marasztalási összeg mérséklését kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet az Ltp.tv. 5. § /4/ bekezdésébe, a Ptk. 348. § /1/ bekezdésébe, 350. § /1/ és /2/ bekezdésébe, valamint a Pp. 3. § /3/ bekezdésébe, 163-164. §-ába, 199. §-ába és 206. §-ába ütközik. A másodlagos felülvizsgálati kérelem tekintetében hivatkozott még a Ptk. 4. § /1/ és /2/ bekezdésének, valamint 340. § /1/ bekezdésének megsértésére is. Felülvizsgálati kérelmét az alábbiakkal indokolta:

Az I.r. alperes egy olyan nem létező befektetést közvetített, melyre a II.r. alperes nem adott és nem is adhatott megbízást. Az I.r. alperes által kiállított perbeni pénztárbizonylatokat a Városi Ügyészség vádirata is fiktívnek minősítette. E pénztárbizonylatokat

az I.r. alperes vásárolta és azokon a II.r. alperes bélyegző lenyomata nem található. Az I.r. alperes tehát nem megbízotti minőségében okozott kárt, ezért nincs helye sem a Ptk. 350. § /2/ bekezdése alapulvételével a Ptk. 348. § /1/ bekezdésében írtak, sem az Ltp.tv. 5. § /4/ bekezdésében írtak alkalmazásának. Az I.r. alperes eljárása nem megbízáson, hanem a felperessel kialakított jogviszonyán alapult.

Az eljáró bíróságok elmulasztották a tényállás teljes körű feltárását. Nem derült ki, hogy a felperes milyen jogviszonyt létesített az I.r. alperessel, hogy ennek a jogviszonynak mik voltak az elemei, feltételei.

A bíróságok tudtak arról, hogy a vádirat az I.r. alperes által kiállított bizonylatokat valótlan tartalmúnak minősítette, mégsem tárták fel a valótlan tartalom mibenlétét. Nem értékelték, hogy azokat az I.r. alperes saját nevében állította ki, azokon a II.r. alperesnek sem a cégneve, sem a bélyegző lenyomata nem szerepel, tehát ezért a pénztárbizonylatok nem bizonyíthatják, hogy az I.r. alperes ügynökként vett volna fel a felperestől összegeket.

Nem értékelték azt sem, hogy a per során meghallgatott tanúktól elfogulatlan tanúvallomás nem volt elvárható, mert - mivel a büntető eljárásban sértettek, az I.r. alperes tevékenysége tekintetében pedig károsultak - kifejezett érdekük fűződik a II.r. alperes marasztalásához.

A felperes bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, ezért a bizonyítékok szabályszerű mérlegelése mellett a kereset elutasításának lett volna helye.

A II.r. alperes a felperes felróható közrehatását 75 %-ban és nem 25 %-ban - ahogy az a jogerős ítéletben szerepel - jelölte meg. Jogszabálysértően jártak el a bíróságok azzal, hogy a felperes közrehatását a feltárt tényállás ellenére csak 25 %-os mértékben állapították meg, ugyanis a felperes maga is jelentős mértékben hozzájárult károsodásához. A felperes tudta, hogy még ha létezne is az I.r. alperes által ajánlott befektetés, abban nem vehetne részt. A felperes a tőke elhelyezésekor nem érdeklődött sem a tőke, sem a hozamgarancia felől, nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a számára ajánlott kamat éves szinten több, mint 100 %-os kamatlábat jelent, többszöröse a szokásos pénzintézeti kamatnak. Annak sem tulajdonított jelentőséget, hogy a befektetés során semmiféle szerződés nem készült. Mindezt az eljáró bíróságoknak értékelniük kellett volna.

A felperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy fennáll az alperes marasztalásának jogalapja, a felülvizsgálati kérelem alaptalanul hivatkozott a jogalap hiányára.

A Ptk. 350. §-ának /1/ bekezdése akként rendelkezik, hogy a megbízott által harmadik személynek okozott károkért a megbízó és a megbízott egyetemlegesen felel, a Ptk. 350. §-ának /2/ bekezdése pedig arra ad lehetőséget, hogy a bíróság állandó jellegű megbízási jogviszony esetén ettől eltérően a károsult és a megbízó viszonyában az alkalmazottak károkozásaért való felelősség szabályait alkalmazhassa. Ez azt jelenti, hogy ha a megbízott tartós megbízási jogviszony keretében teljesíti a megbízást és a megbízási jogviszonnyal összefüggésben okoz kárt harmadik személynek, akkor a bíróság a Ptk. 348. § /1/ bekezdése értelmében dönthet úgy, hogy a károsulttal szemben kizárólag a megbízó a felelős. A perbeni esetben az I.r. alperes a Lakáspénztárral kötött megbízási szerződés alapján végzett közvetítői tevékenységet, és megbízotti minőségben való károkozására egy speciális jogszabály, az Ltp. 5. §-ának /4/ bekezdését kell alkalmazni, mely kimondja, hogy az ügynök megbízotti minőségében való károkozásaért a Lakástakarékpénztár felelős. Az Ltp. 5. §-ának /4/ bekezdése - eltérően a Ptk. 350. § /2/ bekezdésében írtaktól - kógens rendelkezés, melynek alkalmazását a bíróság nem mellőzheti.

A Ptk. 350. § /2/ bekezdése alapján kialakult bírói gyakorlat szerint - ahogy azt az első fokú ítélet helyesen tartalmazta - a megbízó nemcsak akkor felel a tartós megbízási jogviszony keretében foglalkoztatott megbízott által okozott kárért, ha azt a megbízott a megbízásból eredő feladatai ellátásra során okozta, hanem abban az esetben is, ha a megbízás kereteit túllépte ugyan, de maga a megbízás tette lehetővé a károkozást (EBH.2006/1406 elvi határozat). A megbízónak a Ptk. 350. § /2/ bekezdése szerinti felelősségét meg lehet állapítani akkor is, ha a megbízott a megbízó által kifejezetten tiltott tevékenységével okoz kárt harmadik személynek, vagy ha a megbízással összefüggésben harmadik személynek bűncselekménnyel okoz kárt (BDT.1999/17., BDT.2008/1745., BH.1986/230. határozatok, EBH.2005/1208 számú elvi határozat). A felelősség fennállásához ilyen esetekben is elegendő az, hogy a megbízott a megbízási jogviszony fennállása folytán, a megbízó által biztosított lehetőségek révén került olyan helyzetbe, hogy kárt okozhatott.

A fentebb írt eseti döntések irányadók a lakástakarékpénztár ügynökének megbízotti minőségében való károkozása esetén is, ennek indoka pedig elsősorban az, hogy az ügyfél mindig arra az ügynökre van utalva, akivel a lakástakarékpénztár megbízottjaként kapcsolatba került. A megbízási szerződés általános feltételei (SzF) 3.1.2 pontja kimondja, hogy az ügynök kötelessége a teljes körű tájékoztatás nyújtása az ügyfél részére, köteles képviseleti jogának terjedelméről felvilágosítani az ügyfelet, az ügyfél kérésére köteles felmutatni az ügynöki igazolványt. Az SzF 15.1 pontja pedig akként rendelkezik, hogy a készpénz átvételére szóló jogosultságot minden esetben arcképes igazolvány bemutatásával köteles az ügyfél igazolni. Az ügyfél tehát közvetlenül az

ügynöktől kap információkat annak jogosultságait illetően, döntései meghozatalakor arra hagyatkozhat, amiről őt a megbízó képviselőjében eljáró ügynök tájékoztatja, és alappal várhatja el, hogy a tájékoztatást - anélkül, hogy ezt ellenőriznie kellene - a megbízó által adott tájékoztatásként vehesse figyelembe. Indokolt ezért, hogy a II.r. alperes terhére essen, ha az ügynök a közvetített termékről, vagy képviselői jogának terjedelméről az ügyfélnek valótlan tájékoztatást adott, vagy ha az ügynök - állításával szemben - mégsem volt jogosult a készpénz átvételére. A perbeni esetben is csak az I.r. alperes által előadottakra hagyatkozhatott a felperes, egyébként nem ismerte az I.r. alperes megbízási szerződésének valódi tartalmát. A felperes a II.r. alperesnél ügynökként foglalkoztatott rokona révén került kapcsolatba az I.r. alperessel, így tudott arról, hogy az I.r. alperes - aki egyébként rendelkezett a II.r. alperes igazolványával is - a II. r. alperes vezető besorolású ügynöke. Erre is figyelemmel nem vonta kétségbe sem azt, hogy a II.r. alperes munkatársai számára létezik az a befektetési lehetőség, melynek kihasználásáról részére az I.r. alperes tájékoztatást adott, sem azt, hogy amennyiben a felperes a számára felkínált lehetőséggel élni kíván, akkor az I.r. alperes jogosult a befektetni kívánt összegek átvételére.

Tény azonban, hogy az I.r. alperes megtévesztette a felperest ugyanis a kérdéses időszakban nem létezett a II.r. alperes munkatársai számára az I.r. alperes által ígért befektetési konstrukció. Tény ugyan, hogy a lakáselőtakarékosági szerződés, melynek közvetítésére az I.r. alperes a II.r. alperes nevében jogosult volt, olyan betét és hitelszerződés, melynek megkötésekor a lakás-előtakarékoskodó meghatározott összeget a lakáspénztárnál betétben leköt, illetve elhelyez, (melyre tekintettel a lakástakarékpénztár lakáscélú kölcsön nyújtását vállalja) de a lakástakarékpénztár csak a lakás-előtakarékosági szerződés szerinti betétgyűjtéssel és hitelnyújtással, áthidaló kölcsön nyújtásával foglalkozhat. Végezhet ugyan még lakáscélú finanszírozáshoz közvetlenül kapcsolódóan más pénzügyi intézmény, illetve biztosító intézet részére is pénzügyi szolgáltatás közvetítését, de ennek során az ügyfél pénzt nem kezelheti. (1996. évi CXIII. törvény 7. § /1/ bekezdés, 12. § b) pont, 1996. évi CXII. törvény - Hpt.- 2.számú melléklet 12/b)pont). Ezzel kapcsolatos az ügynöki tevékenység korlátait is érintő tájékoztatást azonban a felperes nem kapott. Az I.r. alperes maga adta elő a nyomozati eljárás során, hogy felettese tudtával és beleegyezésével fiktív lakástakarékpénztári szerződéseket kötött annak érdekében, hogy az un. "hálózati igazgatóság" eggyel magasabb szintű "szervezeti igazgatósággá" válhasson és a befektetési céllal felvett összegekre azért volt szüksége, mert ebből kívánta finanszírozni a fiktív szerződések létrejöttéhez szükséges első befizetéseket.

A fentebb írt körülmények is azt támasztják alá, hogy a II.r. alperessel igazoltan megbízási jogviszonyban álló I.r. alperes a megbízó által biztosított lehetőségek folytán tartós ügynöki, megbízotti helyzetét kihasználva került olyan helyzetbe, hogy a felperesnek kárt okozhasson. Az I.r. alperes még 2007. szeptemberében is el tudta hitetni a felperessel, hogy eljárása szabályos volt, hogy az kifejezetten a vezérigazgató utasításán alapult, aki garantálja a befizetett 8 millió Ft és kamatainak rövid időn belüli visszafizetését. Ilyen tartalmú, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatot tett ugyanis az I.r. alperes 2007. szeptember 10-én, melyen kétféle pecsétjét is elhelyezte. Az egyik pecsét szerint hitelek, betétügyletek ügyintézésével és közvetítésével foglalkozik, a másik pecsétjén pedig az szerepelt, hogy az "F. Személyi Bankára". Helyesen állapította tehát meg a jogerős ítélet, hogy az I.r. alperes megbízotti minősége és a felperes kára között a releváns okozati összefüggés fennáll, így az I.r. alperes károkozásáért a II.r. alperes tartozik felelősséggel.

A eljáró bíróságok azt is helyesen állapították meg, hogy a perbeni esetben a kár megosztásának a Ptk. 340. § /1/ bekezdése alapján helye van, és helyesen tárták fel a kármegosztást megalapozó körülményeket is. A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint azonban nem kellő súllyal értékelték a kármegosztás során, hogy a felperes mindvégig tisztában volt azzal, hogy még ha létezik is az I.r. alperes által ajánlott befektetés, saját személyében annak részese nem lehet. A felperes emiatt vette tudomásul, hogy a befektetés kapcsán, illetve a pénzüsszegek befizetésekor nem készülhet olyan okirat, mely őt név szerint megnevezi, hogy lényegében titkolnia kell, hogy e befektetés érintettje, ezért a munkatársak számára nyitva álló befektetési konstrukció feltételeiről a II.r. alperes központjában sem érdeklődhet. Ezen megfontolások viszont szerepet játszottak a károsodás bekövetkeztében. A felperes nem úgy járt el, ahogy az általában elvárható lett volna, tudott arról, hogy a befektetés céljából való pénzátadással előnyök szerzése végett tisztességtelen, nyerészkedő és egyben kockázatos magatartást tanúsít. Erre tekintettel viszont azt kell megállapítani, hogy az eljáró bíróságok kirívóan alacsony mértékben állapították meg a károsult károkozásban való közrehatásának mértékét. A Legfelsőbb Bíróság szerint a kár 50 %-a abból származott, hogy a felperes maga sem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható lett volna.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Pp. 275. § /4/ bekezdés első fordulataként alkalmazásával a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hozott. A II.r. alperest terhelő marasztalás összegét 4.560.432 Ft-ról 6.080.576 Ft 50 %-ának megfelelő 3.040.228 Ft-ra és annak 2007. októberétől járó kamataira

leszállította, és a peres feleket 50-50 %-os arányban kötelezte a felperes illeltékfeljegyzési joga folytán le nem rótt kereseti illeték megfizetésére. A pervesztesség és pernyertesség arányára figyelemmel a fellebbezési és a felülvizsgálati eljárásban a II.r. alperes 3.040.288 Ft alapulvételével köteles eljárásonként 182.420 Ft, azaz összesen: 364.840 Ft le nem rótt másodfokú és felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére. Ugyanezen okból a felperest mind a másodfokú, mind a felülvizsgálati eljárásban a 4.560.432 Ft és 3.040.288 Ft különbözetének megfelelő 1.520.144 Ft alapulvételével kellene kötelezni a le nem rótt fellebbezési, felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére az állam javára, ennek megfizetése alól azonban a Legfelsőbb Bíróság - figyelemmel arra, hogy a marasztalás összegének a megállapítása bírói mérlegeléstől függött - a 6/1986./VI.26./ IM rendelet (IM. rendelet) 15. § /1/ bekezdése alapján mentesítette a felperest. A mentesítés, a felperes felróható magatartására tekintettel csak részbeni volt, az első fokú eljárás illetékére nem terjedt ki. Egyebekben a le nem rótt illetékmegfizetéséről szóló döntés az IM rendelet 13. § /2/ bekezdésén alapul. Az első fokú eljárásban ügyvédi munkadíjként felmerült költségeiket a Pp. 81. § /1/ bekezdés alapján a felek maguk viselik. A II.r. alperes a felperesnek a másodfokú eljárásban és a felülvizsgálati eljárásban ügyvédi munkadíj formájában felmerült perköltségét, 3.040.288 Ft 2,5 %-ának megfelelő mértékben, ÁFA-val növelt összegben köteles megfizetni a 32/2003./VIII.22./ IM rendelet 3. § /5/ bekezdése alapján. A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 81. § /2/ bekezdése alapján a terhére megállapított összegnek megfelelő perköltség megfizetésre kötelezte, tehát a pernyertességének megfelelő perköltségre nem tarthat igényt.

Budapest, 2010. január 19.

Salamonné dr.Solymosi Ibolya sk. a tanács elnöke

Dr.Lőrincz Györgyné sk. előadó-bíró

Dr.Vezekényi Ursula sk. bíró

A kiadmány hitelül:

/Seres Józsefné/
bíróági tisztviselő